

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีสาระสำคัญกำหนดไว้ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษามาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยได้ระบุถึงความสำคัญในการพัฒนาสติปัญญาและให้รู้จักคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษา คือ โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner) กล่าวถึงความสำคัญในการพัฒนาความสามารถและสติปัญญาทั้ง 8 ด้าน คือ ด้านภาษา (Linguistic Intelligence) ด้านการใช้เหตุผล ตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical Mathematics Intelligence) ด้านดนตรีและท่วงทำนอง (Musical/Rhythmic Intelligence) ด้านการเคลื่อนไหวทางกาย (Body/Kinesthetic Intelligence) ด้านการเห็นและมิติสัมพันธ์ (Visual/Spatial Intelligence) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence) ด้านการรู้จักตนเอง (Intrapersonal Intelligence) และด้านการเข้าใจธรรมชาติ (Naturalist Intelligence) การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligences) ตามแนวคิดของ โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner) เป็นแนวทางที่มุ่งส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนในทุกด้าน โดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ให้มีการผสมผสานการใช้สติปัญญาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยเชื่อว่าในตัวบุคคลจะมีสติปัญญาด้านต่าง ๆ ในระดับหนึ่งแต่ละด้านไม่เท่ากัน และมีการผสมผสานปัญญาด้านต่าง ๆ เหล่านี้ในตัวเองที่แตกต่างกันด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 135) การจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาต้องการจะให้มีการพัฒนาสติปัญญาหลาย ๆ ด้าน พร้อมทั้งให้สติปัญญาเหล่านั้นได้รับการเชื่อมโยงบูรณาการกันทำให้เกิดปัญญาหลาย ๆ ด้านอย่างต่อเนื่อง สติปัญญา ด้านหนึ่งเสริมหรือกระตุ้นอีกด้านหนึ่ง (กมล สุคประเสริฐ. 2540 : 12) จากการศึกษาความสามารถทางพหุปัญญา พบว่าความสามารถด้านตรรกะ ซึ่งเป็นความสามารถของผู้เรียนที่เกี่ยวกับสมองและการพัฒนาศักยภาพเด็กยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร เนื่องจากการพัฒนาสติปัญญาของผู้เรียน ยังทำได้ในขอบเขตที่จำกัดและยังไม่ถึงเป้าหมายสูงสุดที่ต้องการ โดยเฉพาะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ คิดไตร่ตรองและ มีวิสัยทัศน์

(วิไล อ่างสกุล, 2546 : บทนำ) ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาที่พบ จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาความสามารถด้านตรรกะให้แก่นักเรียน

ส่วนนักเรียนของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 มีปัญหาเช่นเดียวกัน ซึ่งจากการประเมินผลการเรียนวิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 ประจำปีการศึกษา 2542-2547 พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับ 0 จากระดับ 1- 4 จึงไม่ผ่าน โดยในปีการศึกษา 2542 มีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ร้อยละ 17.86% ปีการศึกษา 2543 มีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ร้อยละ 16.31% ปีการศึกษา 2544 มีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ร้อยละ 16.20% ปีการศึกษา 2545 มีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ร้อยละ 15.96% ปีการศึกษา 2546 มีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ร้อยละ 17.25% และปีการศึกษา 2547 มีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ร้อยละ 16.50% จากการศึกษาสาเหตุพบว่านักเรียนไม่ชอบเรียนวิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 เพราะเห็นเป็นตัวเลขน่าเบื่อ เป็นวิชาที่ยาก ขาดทักษะการคิดคำนวณ (บวก ลบ คูณ หาร) คิดไม่คล่อง คิดเลขช้า เพราะขาดการฝึกฝน ไม่ชอบทำแบบฝึกหัด สาเหตุเกิดจากการขาดความเข้าใจไม่สนใจบทเรียนหรือเนื้อหาบางเรื่อง เช่น เรื่องกระดาษทำการ 6 ช่อง งบการเงินและการปิดบัญชี อันเป็นเหตุที่ทำให้เรียนวิชาการบัญชี เบื้องต้น 1 ได้ไม่ดี

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชานี้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาที่เชื่อว่าความสามารถแต่ละด้านจะมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันและการทำกิจกรรมแต่ละด้านต้องใช้ความสามารถต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน อย่างหลากหลายมาช่วยส่งเสริมและเกื้อกูลกัน (Howard Gardner, 1987) โดยผู้วิจัยได้มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยในการพัฒนาความสามารถทางด้านตรรกะ และพัฒนาความสามารถด้านอื่นที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันและเกี่ยวข้องกันอีก 6 ด้านคือ ด้านภาษา (Linguistic Intelligence) ด้านการใช้เหตุผล ตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical Mathematics Intelligence) ด้านการเคลื่อนไหวทางกาย (Body/Kinesthetic Intelligence) ด้านการเห็นและมิติสัมพันธ์ (Visual/Spatial Intelligence) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence) และด้านการรู้จักตนเอง (Intrapersonal Intelligence) เพื่อให้ให้นักเรียนเรียนรู้และฝึกฝนผ่านชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของแต่ละบุคคล ได้ทราบผลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างรวดเร็ว หากไม่เข้าใจสามารถกลับไปศึกษาใหม่ได้ ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยคาดว่าจะช่วยทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่อง กระดาษทำการ 6 ช่อง งบการเงินและการปิดบัญชีสูงขึ้น เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนในเรื่องอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา ในวิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่อง กระจายทำการ 6 ช่อง งบประมาณเงินและการปิดบัญชี สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา ในวิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่อง กระจายทำการ 6 ช่อง งบประมาณเงินและการปิดบัญชี สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา ในวิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่องกระจายทำการ 6 ช่อง งบประมาณเงินและการปิดบัญชี สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพ
2. ได้แนวทางการผลิตชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา วิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่องอื่น ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ กรุงเทพมหานคร จำนวน นักเรียนทั้งสิ้น 460 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น คือชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา

2.2 ตัวแปรตาม คือผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2 ความพึงพอใจในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎี

แบ่งเป็น

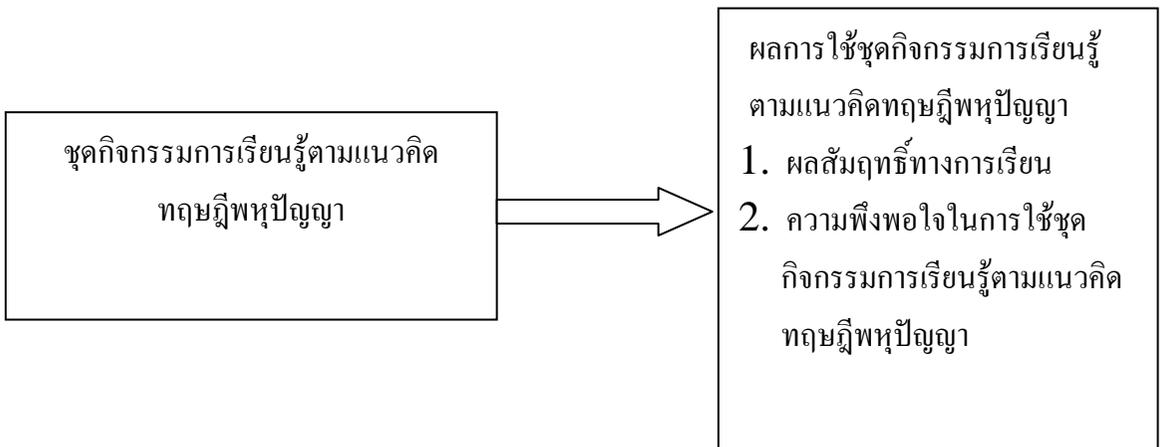
พหุปัญญา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 และ ความพึงพอใจในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา เรื่องกระดาศทำ การ 6 ช่อง งบการเงินและการปิดบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โดยได้ออกแบบ กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนผ่านชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา ซึ่งเชื่อว่าความสามารถทุกด้านสามารถพัฒนาได้และความสามารถหลายด้านมีความเชื่อมโยง สัมพันธ์กัน โดยกิจกรรมในชุดการเรียนรู้จะเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเอง ได้คิด ได้ทำเอง โดย ครูเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้อง เหมาะสม โดยมีตัวแปรต้นและตัวแปรตามดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา หมายถึง สื่อที่ใช้ในการพัฒนาความสามารถทางด้านตรรกะ โดยมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์และส่งผลให้เกิดการพัฒนาความสามารถด้านตรรกะ ได้แก่ความสามารถด้านภาษา ด้านการใช้เหตุผลเชิงตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านการเข้าใจตนเอง ด้านเข้าใจคนอื่น และด้านการเข้าใจธรรมชาติ โดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 3 ชุด คือ ชุดที่ 1 เรื่อง กระจายทำการ 6 ช่อง ชุดที่ 2 งบการเงิน และชุดที่ 3 การปิดบัญชี ชุดกิจกรรมแต่ละชุดประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรม ใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกหัดระหว่างเรียนและ แบบทดสอบย่อย

ผลการใช้ชุดกิจกรรมตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา หมายถึง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้วิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่องกระจายทำการ 6 ช่องงบการเงินและการปิดบัญชีในด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การวิเคราะห์สังเคราะห์ การนำไปใช้และการประเมินค่าของนักเรียนที่ได้รับจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น

ความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา หมายถึง ความรู้สึกหรือความนิยมชมชอบของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา โดยวัดจากแบบสำรวจความพึงพอใจที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

วิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 หมายถึง วิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) เนื้อหาสาระเกี่ยวกับการวิเคราะห์ จัดประเภทแล้วจดบันทึกรายการที่เกี่ยวกับการเงินหรือสิ่งของที่มีมูลค่าเป็นเงินไว้เป็นหลักฐาน โดยจัดแยกไว้เป็นประเภทต่าง ๆ ในแบบฟอร์มและตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดเพื่อให้สามารถแสดงผลการดำเนินงาน ตลอดจนการวิเคราะห์ผลการดำเนินการนั้น ๆ และแสดงฐานะทางการเงินในรูปของงบการเงิน

นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ ปีการศึกษา 2548

